

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 7. joulukuuta 2015
(OR. en)**

15050/15

SAN 427

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 7. joulukuuta 2015

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 14391/1/15 REV 1

Asia: Alkoholihaittojen vähentämistä koskeva EU:n strategia
– Neuvoston päätelmät (7. joulukuuta 2015)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3434. istunnossaan 7. joulukuuta 2015 hyväksymät päätelmät alkoholihaittojen vähentämistä koskevasta EU:n strategiasta.

**Neuvoston päätelmät
alkoholihaittojen vähentämistä koskevasta EU:n strategiasta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. PALAUTTAA MIELEEN, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan mukaan kaikkien unionin politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa on varmistettava ihmisten terveyden korkeatasoinen suojeleminen ja että kansallista politiikkaa täydentävän unionin toiminnan on suuntauduttava kansanterveyden parantamiseen, sairauksien ja tautien ehkäisemiseen sekä fyysistä terveyttä ja mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden torjuntaan. Kyseinen toiminta käsittää myös laajalle levinneiden vaarallisten sairauksien torjunnan, etenkin edistämällä niiden syiden ja ehkäisemisen tutkimusta, sekä terveysvalistuksen ja -kasvatuksen.

Unioni kannustaa jäsenvaltioiden välistä kansanterveysalan yhteistyötä ja tarvittaessa tukee niiden toimia. Unioni ja jäsenvaltiot edistävät kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Unionin toimissa otetaan kaikilta osin huomioon terveyspolitiikan määrittelyyn sekä terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseen ja tarjoamiseen liittyvät jäsenvaltioiden velvollisuudet, joihin kuuluu myös niihin osoitettujen voimavarojen kohdentaminen,

2. PALAUTTAA MIELEEN, että alkoholin haitallinen käyttö on tunnustettu merkittäväksi riskitekijäksi Euroopan yhteisön terveysstrategiasta annetussa komission tiedonannossa¹ ja että alkoholihaittojen vähentämistoimia on rahoitettu unionin toisesta ja kolmannesta terveysalan toimintaohjelmasta²,

¹ Asiak. 8756/00.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1350/2007/EY, tehty 23 päivänä lokakuuta 2007, toisesta terveysalan yhteisön toimintaohjelmasta (2008–2013); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 282/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, unionin kolmannen terveysalan toimintaohjelman perustamisesta (2014–2020) ja päätöksen N:o 1350/2007/EY kumoamisesta.

3. PALAUTTAA MIELEEN lasten ja nuorten alkoholinkäytöstä vuonna 2001 annetun neuvoston suosituksen³, jossa pyydettiin komissiota yhdessä jäsenvaltioiden kanssa hyödyntämään täysimääräisesti kaikkia yhteisön politiikkoja tämän suosituksen sisältämien asioiden käsittelemiseksi, muuan muassa alkoholikysymystä käsittelevien kattavien terveydenedistämispolitiikkojen kehittämiseksi kansallisella ja Euroopan tasolla,
4. PALAUTTAA MIELEEN EU:n strategian jäsenvaltioiden tukemiseksi alkoholiin liittyvien haittojen vähentämisessä (2006–2012)⁴ sekä vuosina 2001⁵, 2004⁶ ja 2006⁷ annetut neuvoston päätelmät, joissa komissiota kehoitetaan esittämään kokonaisvaltainen yhteisön strategia, jolla pyritään alkoholihaittojen vähentämiseen, ja kansallista alkoholipolitiikkaa ja toimintaa käsittelevän komitean perustamisen tukemaan kyseisen strategian täytäntöönpanoa sekä vuonna 2009 annetut neuvoston päätelmät⁸, joissa komissiota kehoitettiin määrittelemään, mitkä ovat seuraavassa vaiheessa sen alkoholiin ja terveyteen liittyvän työn painopisteet ensimmäisen EU:n alkoholistrategian päättyessä vuonna 2012,
5. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE alkoholistrategiasta 29. huhtikuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman, jossa toivotaan uutta EU:n alkoholistrategiaa (2016–2022)⁹ ja todetaan jälleen, miten tärkeää on komission, parlamentin, neuvoston ja jäsenvaltioiden luja poliittinen sitoumus lisätä alkoholihaittojen torjuntaan tarkoitettuja ponnisteluja,
6. ON TYYTYVÄINEN WHO:n globaaliin strategiaan alkoholin haitallisen käytön vähentämiseksi¹⁰ ja WHO:n Eurooppaa koskevaan toimintasuunnitelmaan haitallisen alkoholinkäytön vähentämiseksi (2012–2020)¹¹,

³ Neuvoston suositus 2001/458/EY, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2001, lasten ja nuorten alkoholinkäytöstä (EYVL L 161, 16.6.2001, s. 38).

⁴ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – EU:n strategia jäsenvaltioiden tukemiseksi alkoholiin liittyvien haittojen vähentämisessä, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, KOM(2006) 625 lopullinen.

⁵ Neuvoston päätelmät, annettu 5. kesäkuuta 2001 (EYVL C 175, 20.6.2001, s. 2).

⁶ Neuvoston päätelmät, annettu 2. kesäkuuta 2004, alkoholista ja nuorista, 9507/04 (Presse163).

⁷ Neuvoston päätelmät, annettu 30. marraskuuta 2006, EU:n strategiasta alkoholihaittojen vähentämiseksi, 15258/06.

⁸ Neuvoston päätelmät, annettu 1. joulukuuta 2009, alkoholista ja terveydestä (EUVL C 302, 12.12.2009, s. 15).

⁹ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 29. huhtikuuta 2015, alkoholistrategiasta (2015/2543(RSP)).

¹⁰ Päätöslauselma WHA63.13, s. 27.

¹¹ Päätöslauselma EUR/RC61/R4.

7. TOTEAA HUOLESTUNEENA, että WHO:n alkoholia ja terveyttä koskevan globaalin tilannekatsauksen (Global Status Report)¹² mukaan alkoholin haitallinen käyttö kuuluu sairauksien ja vajaakuntoisuuden tärkeimpiin riskitekijöihin maailmassa ja että Euroopan unioni on alue, jossa kulutettiin eniten alkoholia maailmassa; toisin sanoen aikuinen keskivertokäyttäjä (yli 15-vuotias) kulutti 10,1 litraa puhdasta alkoholia vuonna 2012¹³,
8. PANEE HUOLESTUNEENA MERKILLE, että Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) raportin "Tackling Harmful Alcohol Use - Economics and Public Health Policy"¹⁴ mukaan säännöllinen ja runsas juominen lisääntyy joissakin jäsenvaltioissa ja yleisesti tunnetaan huolta siitä, että alkoholinkulutus lisääntyy monissa jäsenvaltioissa hälyttävästi nuorten (alaikäisten ja nuorten aikuisten) ja naisten keskuudessa, ja että alkoholin väärinkäyttö vaikuttaa kielteisesti sekä henkilöiden terveyteen että koko yhteiskuntaan,
9. KOROSTAA, että sen taakan vähentämisestä, jonka aiheuttavat alkoholista johtuvat, vältettävissä olevat kuolemat, krooniset sairaudet ja vammat, väkivaltaisuuDET, terveyserot ja muut kolmansille osapuolille koituvat sosiaaliset seuraukset sekä erityisesti nuorten riskialtisti juomatapa aiheuttaa taakkaa, jonka vähentämisestä on tullut yhteinen huolenaihe, ja että EU:n tasolla tapahtuva yhteistyö ja koordinointi tuottaisi lisäarvoa,
10. PAINOTTAA, että alkoholihaittojen torjunta on tarpeellinen ja talouden kannalta suotuista investointi, koska sen avulla voidaan vähentää taloudellisia tappioita ja terveydenhuoltomenoja pitkällä aikavälillä, muun muassa vähentämällä kroonisten sairauksien kuten syövän aiheuttamaa taakkaa, ja nostaa työvoiman tuottavuutta,
11. KOROSTAA, että alkoholin haitallisen käytön vähentäminen vaikuttaa myönteisesti myös yleiseen turvallisuuteen ja liikenneturvallisuuteen erityisesti tieliikennekuolemien ja loukkaantumisten vähenemisen myötä,

¹² WHO 2014, s. 46 ja s. 31.

¹³ "Health at a Glance: Europe 2014" (OECD:n ja Euroopan komission yhteinen julkaisu), joulukuu 2014.

¹⁴ Tackling Harmful Alcohol Use - Economics and Public Health Policy, toukokuu 2015.

12. TOTEAA, että alkoholihaittojen vähentäminen edellyttää toimia politiikan eri aloilla ja monien alojen osallistumista koko yhteiskunnassa, sekä kansallisella että EU:n tasolla,
13. PALAUTTAA MIELEEN kehotuksen, jonka suuri joukko ministereitä esitti alkoholihaittojen vähentämistä koskevasta EU:n strategiasta terveysministerien epävirallisessa kokouksessa 21. huhtikuuta 2015 ja työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston istunnossa 19. kesäkuuta 2015, ja korostaa, että tällainen EU-strategia voi tukea ja täydentää kansanterveyttä koskevia jäsenvaltioiden politiikkoja edelleen;

KEHOTTA JÄSENVALTIOITA

14. JATKAMAAN alkoholihaittojen vähentämistä koskevan monialaisen lähestymistavan edistämistä kansallisella ja EU:n tasolla sekä tarpeen mukaan vahvistamaan tai kehittämään kattavia kansallisia strategioita tai toimintasuunnitelmia, joissa on otettu huomioon erityiset paikalliset ja alueelliset traditiot,
15. TOTEUTTAMAAN asianmukaisia toimenpiteitä, joilla varjellaan nuoria alkoholin haitalliselta käytöltä, varsinkin säätelemällä alkoholinkäytön laillista ikärajaa ja markkinoinnille altistumista, ja tukemaan EDELLEEN alkoholin haitallista käyttöä ja etenkin riskialtista juomatapaa koskevaa valistusta ja kasvatusta;

KEHOTTA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA

16. TEHOSTAMAAN yhteistyötä niiden tehokkaiden toimenpiteiden ja parhaiden käytäntöjen määrittämisessä, joiden tarkoituksena on minimoida alkoholin haitallisesta käytöstä terveydelle ja yhteiskunnalle koituvia vaikutuksia sekä terveyseroja kiinnittämällä erityisesti huomiota riskialttiin juomatavan torjuntaan nuorten keskuudessa ja henkilöihin, joiden alkoholinkulutus aiheuttaa haittaa tai joiden juomatottumukset ovat haitallisia, sekä raskauden aikaiseen alkoholinkulutukseen ja ajoneuvon kuljettamiseen alkoholin vaikutuksen alaisena,
17. tukemaan EDELLEEN kansallista alkoholipolitiikkaa ja toimintaa käsittelevän komitean työtä ottaen samalla huomioon EU:n ensimmäisen alkoholistrategian täytäntöönpanoa koskevan raportin¹⁵ tulokset ja sidosryhmien osallistumisen kansallisella ja EU:n tasolla alkoholihaittojen vähentämiseen,

¹⁵ Euroopan komissio, terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, EU:n alkoholistrategian täytäntöönpanon ensimmäinen seurantaraportti, syyskuu 2009.

18. TUNNUSTAMAAN, että kansallinen toimivalta sekä alueelliset ja paikalliset sosiaaliset ja kulttuuriset traditiot huomioon ottaen on edelleen kerättävä EU:n tasolla tietoa jäsenvaltioiden alkoholilainsäädännön täytäntöönpanosta,
19. HARKITSEMAAN etenkin komissiossa elintarviketietojen antamista kuluttajille koskevan asetuksen (EU) N:o 1169/2011¹⁶ 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksyttävän kertomuksen perusteella mahdollisuutta ottaa käyttöön alkoholijuomien ainesosien ja etenkin energia-arvoa koskevan ravintoarvoilmoituksen pakolliset merkinnät;

PYYTÄÄ KOMISSIOTA

20. JATKAMAAN jäsenvaltioiden tukemista niiden pyrkiessä vähentämään alkoholihaittoja ja samalla noudattamaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita kaikilta osin,
21. HYVÄKSYMÄÄN vuoden 2016 loppuun mennessä samalla jäsenvaltioiden toimivaltaa täysimääräisesti kunnioittaen kattavan EU:n strategian, jolla on tarkoitus vähentää alkoholihaittoja ja joka käsittää eri EU:n politiikkojen alaan kuuluvia toimia haitallisesta alkoholinkäytöstä terveydelle koituvien, sosiaalisten ja taloudellisten seurausten vähentämiseksi. Tässä EU:n erityisstrategiassa olisi keskityttävä alkoholihaittojen vähentämistä koskeviin aloitteisiin, joilla on rajatylittävä ulottuvuus ja jotka tuottavat eurooppalaista lisäarvoa EU:n ensimmäisen alkoholistrategian (2006–2012) jatkotoimena, ja siinä olisi otettava huomioon kansallista alkoholipolitiikkaa ja toimintaa käsittelevässä komiteassa sekä WHO:n globaalin alkoholistrategian puitteissa tehty työ sekä WHO:n Eurooppaa koskeva, alkoholin haitallisen käytön vähentämiseen tarkoitettu toimintasuunnitelma (2012–2020),
22. RAPORTOIMAAN neuvostolle työnsä tuloksista ja alkoholihaittojen vähentämisessä saavutetusta edistymisestä.

¹⁶ EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18.